

Spalničky v Evropě přibývají. V České republice je situace zatím pod kontrolou, klíčová je prevence

20.2.2026 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

V řadě evropských zemí byl v posledním roce zaznamenán nárůst případů spalniček. Česká republika eviduje jednotlivé případy onemocnění, epidemiologická situace je tak u nás v současnosti stabilní. Odborníci však upozorňují, že vzhledem k vysoké nakažlivosti onemocnění je důležité nepodceňovat prevenci, zejména pak očkování.

Podle evropských dat bylo v roce 2025 ve 30 zemích EU/EHP hlášeno 7 655 případů spalniček. Od začátku roku 2026 pak hlásí některé státy další nárůst případů tohoto onemocnění. Česká republika evidovala ke 2. únoru 2026 tři případy onemocnění. Vysoká nakažlivost spalniček i riziko závažných komplikací jsou důvodem, proč odborníci zdůrazňují význam prevence a odpovědného přístupu k ochraně zdraví.

„Spalničky patří mezi vysoce nakažlivá virová onemocnění. Virus se šíří vzduchem a může v prostoru přetrvávat až dvě hodiny poté, co nakažený místnost opustí,“ vysvětluje Kateřina Fabiánová, epidemioložka Státního zdravotního ústavu.

Jak spalničky poznat?

Onemocnění začíná obvykle kašlem, horečkou, zarudnutím očí. Může však vést i k zápalu plic, infekci mozku a v nejhorších případech způsobit i smrt, proto je obezřetnost na místě. Typická vyrážka se objevuje s odstupem několika dnů a inkubační doba se pohybuje mezi 7 až 21 dny. Zdrojem nákazy je vždy nemocný člověk. Onemocnění má sezónní charakter s častějším výskytem na konci zimy a začátkem jara.

„Většina případů má nekomplikovaný průběh, zejména u jinak zdravých osob. Rizikové však mohou být spalničky pro malé děti, těhotné ženy nebo osoby s oslabenou imunitou. Pokud má člověk příznaky a podezření na toto onemocnění, měl by nejprve telefonicky kontaktovat svého lékaře a nechodit bez ohlášení do čekárny,“ doplňuje Kateřina Fabiánová.

Očkování jako spolehlivá ochrana

Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že nejvíce případů se vyskytuje u neočkovaných osob. V roce 2025 bylo podle dostupných dat 8 z 10 nemocných v Evropě bez očkování. K zajištění kolektivní ochrany populace je potřeba dosáhnout alespoň 95% proočkovanosti.

„Česká republika má dlouhodobě nastavený kvalitní očkovací program. Vakcína proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám je bezpečná a vysoce účinná. Dvě dávky poskytují dlouhodobou ochranu. V situaci, kdy v Evropě registrujeme zvýšený výskyt spalniček, je vhodné si ověřit svůj očkovací status, zejména před cestou do zahraničí,“ uvádí hlavní hygienička ČR Barbora Macková.

Účinnost očkování se plně rozvíjí přibližně dva týdny po aplikaci. Odborníci proto doporučují řešit případné doplnění vakcinace s dostatečným předstihem.

Informovanost místo obav

Zdravotnické autority situaci průběžně monitorují a jsou připraveny reagovat na případné změny epidemiologické situace. Aktuální počty případů v České republice zůstávají nízké a většina populace je díky očkování chráněna.

Ministerstvo zdravotnictví a odborné instituce zároveň apelují na rodiče, aby dodržovali očkovací kalendář svých dětí. Právě vysoká proočkovanost je důvodem, proč se spalničky v České republice dlouhodobě nevyskytují ve větším rozsahu.

Přehled epidemiologické situace

V řadě regionů světa dochází k nárůstu případů spalniček, přičemž většina onemocnění se objevuje u neočkovaných osob a dětí.

Evropa (EU/EHP + okolí)

Rok 2025

- 7 655 případů | 8 úmrtí (Francie 4, Rumunsko 3, Nizozemsko 1)
- 40 % nemocných tvořily děti mladší 5 let
- 80 % případů se vyskytlo u neočkovaných
- Nejvyšší počty případů hlásily: Polsko, Itálie, Rumunsko, Francie a Španělsko

Rok 2026

- Nové případy hlášeny v 8 zemích EU (Bulharsko, Francie, Irsko, Itálie, Nizozemí, Polsko, Španělsko a Švédsko)
- ČR: 3 případy k 2. 2. 2026

Anglie

- 2025: 959 případů (68 % děti do 10 let)
- 2026: 96 potvrzených případů
- Ohnisko mezi neočkovanými dětmi do 10 let v severovýchodním Londýně (oblast Enfield)

Zdroje: ISIN,

<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/community-spread-drives-ongoing-measles-transmission-europe>, [promedmail.org](https://www.promedmail.org)

Blízký východ a východní Evropa

Izrael (2025–2/2026)

- 988 hospitalizací | 14 úmrtí
- Ukrajina (2025)
- 1 502 případů onemocnění spalničkami

Amerika (region PAHO/WHO)

Rok 2025

- 14 891 případů | 29 úmrtí
- Nejvíce: Mexiko (6 428), Kanada (5 436), USA (2 242)

- 73 % případů u domorodého obyvatelstva

Rok 2026 (1.-3. týden)

- 1 031 případů
- Nejvíce: Mexiko (740), USA (171), Kanada (67), Bolívie (10), Guatemala (41), Chile (1) a Uruguay (1)

Zdroje:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-7-13-february-2026-week-7>,

<https://www.who.int/news/item/28-11-2025-measles-deaths-down-88-since-2000-but-cases-surge>

Další informace o spalničkách a očkování jsou k dispozici na:

- <https://szu.gov.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/s/spalnicky-szu/>
- <https://www.nzip.cz/clanek/35-spalnicky>

<https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/spalnicky-v-evrope-pribyvaji-v-ceske-republice-je-situace-zatim-pod-kontrolou-klicova-je-prevence>